

*Iwona Woźniak*

*mgr pielęgniarstwa*

*Przewodnicząca Zespołu ds. Pielęgniarstwa Onkologicznego działającego w ramach Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Katowicach*

*Specjalista pielęgniarstwa onkologicznego*

*Specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego*

## **Relacja z VI Ogólnopolskiej konferencji naukowo-szkoleniowej**

### **„Trudności i wyzwania w leczeniu ran ostrych i przewlekłych”**

W dniu 6.04.2018 roku w Domu Lekarza zorganizowano po raz VI Ogólnopolską konferencję naukowo-szkoleniową „Trudności i wyzwania w leczeniu ran ostrych i przewlekłych”.

Konferencja została zorganizowana przez Zespół ds. Pielęgniarstwa Onkologicznego działający w ramach Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Katowicach, Zespół Chirurgiczny i Transplantacyjny Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego przy Zarządzie Oddziału w Katowicach pod honorowym patronatem Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego przy Zarządzie Oddziału w Katowicach.

Uroczystego otwarcia konferencji i przywitania uczestników dokonała Iwona Woźniak – przewodnicząca komitetu organizacyjnego, wśród zaproszonych gości była obecna dr n. med. Grażyna Franek, Ekspert w Polskiej Komisji Akredytacyjnej Szkolnictwa Wyższego.

Odczytano również list gratulacyjny przekazany dla organizatorów konferencji od Pani mgr Anny Janik Przewodniczącej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Katowicach.

Na konferencji zostały przedstawione różnorodne zagadnienia dotyczące leczenia ran z różnych ośrodków medycznych w Polsce, na podstawie własnych badań, doświadczeń, wniosków, przedstawiono dokumentację w postaci zdjęć i filmów, omówiono przepisy prawne z zakresu prawidłowego leczenia ran.

Uczestnicy wysłuchali następujących referatów:

- **„Podstawowa wiedza z odpowiedzialności prawnej w leczeniu ran”** – mgr piel. Iwona Woźniak (*Członek Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, Przewodnicząca Zespołu Chirurgicznego i Transplantacyjnego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego przy Zarządzie Oddziału w Katowicach, Członek Sekcji Onkologii Klinicznej Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego Dojelitowego i Metabolizmu, Główny Koordynator Diagnostyki i Leczenia Onkologicznego SPSK im. A. Mielęckiego ŚUM w Katowicach*), zwróciła uwagę na obowiązujące prawa pacjenta do świadczeń zdrowotnych. Liczba pacjentów niezadowolonych z procesu leczenia stale wzrasta. Rocznie przeciwko lekarzom i podmiotom leczniczym toczy się około 10.000 postępowań dotyczących odpowiedzialności zawodowej, karnej lub cywilnej, prowadzone jest ponad 8 tysięcy spraw dotyczących błędów medycznych. Omówiono na czym polega odpowiedzialność deliktowa, cywilna, karna, jakie mamy uszczerbki na zdrowiu (ciężki, średni, lekki). Przedstawiono z uzasadnieniem wyroki sądu za nieprawidłowe leczenie ran, kwoty pieniężne przyznane za zadośćuczynienie za doznaną krzywdę. W celu podwyższania kwalifikacji zawodowych personelu medycznego Polskie Towarzystwo Naukowe Leczenia Ran i Organizacji Opieki chce upowszechniać wiedzę na temat nowoczesnych technologii stosowanych w leczeniu ran, wspierać rozwój badań naukowych w tej dziedzinie medycyny.
- **„Od teorii do praktyki, czyli jak działają opatrunki specjalistyczne”** – mgr Małgorzata Budynek (*Medical Affairs Manager, ConvaTec Polska Sp z o.o., Warszawa*), omówiła rodzaje ran przewlekłych, prawidłowe opracowanie ran w praktyce, jakie są najczęstsze bariery gojenia ran, problem biofilmu. Pokazała różne pomysły leczenia ran przez

pacjentów, udokumentowane zdjęciami. Przedstawiono listę opatrunków dostępnych, refundowanych, rekomendowanych przez PTLR oraz ich rolę w leczeniu ran. Jak technologia opatrunku ma wpływ na proces gojenia ran. Wskazano na światowe wytyczne leczenia ran.

- **„Pielęgniarska ocena ryzyka powstania zespołu stopy cukrzycowej”** – mgr Justyna Kapuściok (*Medservice, Zabrze*), zwróciła uwagę na problem epidemiologii choroby cukrzycy, objawów i leczenia zespołu stopy cukrzycowej. Prawidłową profilaktykę, sposobu podstawowych badań (czucia nacisku, czucia temperatury, oceny mikro krążenia, oceny stóp). Profilaktykę najlepiej prowadzić według systemu oceny ryzyka międzynarodowej grupy ds. stopy cukrzycowej. Bardzo ważna jest również edukacja pacjenta w kierunku samokontroli i opieki stóp z zakupem odpowiedniego obuwia.
- **„Zarządzanie raną w opiece paliatywnej”** – mgr Monika Aleksy - Polipowska (*Szpital O. Kamilianów w Tarnowskich Górach, oddział opieki paliatywnej*), przypomniała, że działanie ukierunkowane, planowanie, organizacja, decydowanie, motywowanie, kontrolowanie są ważnym czynnikiem w leczeniu ran. Najczęściej spotykane rany u pacjentów paliatywnych to rany trudno gojące, przewlekłe, po chemioterapii, radioterapii. Rany wymagające przemyślanego działania i postępowania. Omówiono również rodzaje bólu występującego i odczuwanego u pacjentów podczas leczenia ran. Pielęgnacja musi być ukierunkowana między innymi na odpowiednie odżywianie, ból, zakażenia, krwawienia, wyeliminowanie nieprzyjemnego zapachu oraz urazu psychicznego. Głównym celem działania jest poprawa jakości życia, zapewnienie odpowiedniego komfortu. Ważne jest postępowanie wspierające takie jak psychoterapia, pomoc duchowa, wsparcie socjalne, wsparcie dietetyczne.
- **„Leczenie żywieniowe u pacjentów z odleżynami i trudno gojącymi ranami”** – mgr Izabela Kuberka (*Asystent Wydziału Nauk o Zdrowiu Zakład Chorób Układu Nerwowego, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu*), zwróciła uwagę na rodzaje występującego niedożywienia, najczęściej popełnianych błędów żywieniowych przez pacjentów, kogo powinniśmy w szczególności wspierać podczas leczenia żywieniowego. Przypomniano profilaktykę zapobiegania odleżynom z uwzględnieniem żywienia zgodnym z zaleceniem EPUAP (Europlan Pressure Ulcer Advisory Panel) oraz dostępne suplementy diety przemysłowej ich wpływ na gojenie ran.
- **„Kompresjoterapia w leczeniu przewlekłej niewydolności żyłnej”** – mgr Magdalena Binińska (*Medi Polska*), omówiła firmowe produkty (podkolanówki, pończochy, rajstopy uciskowe), szeroką gamę akcesoriów, takich jak pomoce do zakładania na nogę i zdejmowania (medi butler, medi easy off i medi 2in1), stabilizatory kręgosłupa, ortopedyczne ortezy (np. kolana, stawu skokowego lub nadgarstka) dostępne na rynku polskim. Między innymi przedstawiono zakres klas kompresji, cechy poszczególnych produktów ich zastosowanie np. w obrzękach limfatycznych i innych, profilaktykę i zapobieganie nawrotom. Leczenie zachowawcze chorób żył ma na celu poprawę stanu zdrowia z zastosowaniem terapii kompresyjnej oraz ruchowej, natomiast odzież kompresyjna jest istotnym ogniwem trwającego leczenia.
- **„Strategia TIME jako proces leczenia ran. Fakty i mity”** – mgr Szczepan Mistarz (*Medical Representative, Schulke Polska Sp. z o. o.*), przedstawił opublikowane wyniki badań światowych dotyczące stosowanych środków i w jaki sposób unikać działań niepożądanych podczas leczenia ran. Prawidłowe wytyczne postępowania z ranami,

zalecenia do ran objętych infekcją, dobór odpowiednich środków zgodnie z zaleceniem lekarza i producenta.

Przedstawiono produkty firmowe stosowane w leczeniu ran po zakończonych sukcesem badaniach, które wykazały wysoką skuteczność przeciwdrobnoustrojową.

Profesjonalna opieka i leczenie ran jest uzależnione również od naszej wiedzy.

- **„Czy można bezpiecznie opracować chirurgicznie ranę przewlekłą w środowisku domowym - za i przeciw”** – dr n. med. Dariusz Bazaliński (*Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Medyczny Instytut Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny w Brzozowie*), zwrócił uwagę na aktualne aspekty prawne, kwalifikacji zawodowych (lekarz, pielęgniarka) upoważniających personel medyczny do leczenia ran oraz usuwanie szwów z ran. Stosowane metody oczyszczania, leczenia ran przewlekłych i związane z tym komplikacje, najczęściej popełniane błędy pielęgnacyjne oraz odpowiednie zarządzanie raną i wskazania do leczenia metodą chirurgiczną.  
Omówiono i pokazano udokumentowane szczegółowo zdjęciami, i filmem przykłady leczenia ran u pacjentów z własnej praktyki lekarskiej.
- **„Zastosowanie terapii biologicznej z wykorzystaniem larw *Lucilia sericata* w leczeniu ran przewlekłych”** – Anna Skwarcan <sup>3</sup>, Patrycja Szwedo <sup>3</sup>, Dariusz Bazaliński <sup>1,2</sup>  
(<sup>1</sup>*Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Medyczny Instytut Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu*  
<sup>2</sup>*Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny w Brzozowie*  
<sup>3</sup>*Studenckie koło Naukowe Opieki nad osobami Starszymi. IPiNoZ. Uniwersytet Rzeszowski*), przedstawiono technikę leczenia ran przewlekłych larwami *Lucilia sericata*. Został pokazany film, szczegółowo omówiono wskazania do leczenia tą metodą, prawidłowe postępowanie i sposób założenia larw na ranę, postępowanie po usunięciu larw z rany, poszczególne etapy procesu leczenia u pacjenta. Zastosowana technika jest po pisemnej zgodzie pacjenta i szczegółowym wyjaśnieniu celu i korzyści z zaproponowanego zabiegu oczyszczania rany.
- **„Zalety i wady stosowania kontrolowanego ujemnego podciśnienia w opiece niestacjonarnej”** – Monika Rachwał <sup>3</sup>, Klaudia Granat <sup>3</sup>, Dariusz Bazaliński <sup>1,2</sup>  
(<sup>1</sup>*Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Medyczny Instytut Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu*  
<sup>2</sup>*Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny w Brzozowie*  
<sup>3</sup>*Studenckie koło Naukowe Opieki nad osobami Starszymi. IPiNoZ. Uniwersytet Rzeszowski*), omówiono wskazania i przeciwwskazania do zastosowania leczenia ran terapią podciśnieniową, rodzaje dostępnych urządzeń, które powinno być dobrane indywidualnie, zastosowane odpowiednio do danego pacjenta i przypadku klinicznego, typu rany oraz składowych występujących na powierzchni leczenia ran.  
Przedstawiono udokumentowane wyniki leczenia na zdjęciu i filmie.  
Celem pracy była ocena zalet i wad stosowania kontrolowanego ujemnego podciśnienia w leczeniu ran. W efekcie leczenia, metoda kontrolowanego ujemnego podciśnienia w opiece niestacjonarnej okazała się bezpieczna i skuteczna.
- **„Model opieki wg D. Orem nad pacjentem geriatrycznym z raną o charakterze piodermii zgorzelinowej – studium przypadku”** – Anna Krawiec <sup>3</sup>, Magdalena Zając <sup>3</sup>, Klaudia Pelczar <sup>3</sup>, Dariusz Bazaliński <sup>1,2</sup>  
(<sup>1</sup>*Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Medyczny Instytut Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu*  
<sup>2</sup>*Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny w Brzozowie*  
<sup>3</sup>*Studenckie koło Naukowe Opieki nad osobami Starszymi. IPiNoZ. Uniwersytet Rzeszowski*), przedstawiono przypadek pacjenta z piodermią zgorzelinową.

Zwrócono uwagę na cel pracy, materiał, metodykę, poznane metody i korzyści leczenia w warunkach domowych.

Proces opieki wg D. Orem nad pacjentem geriatrycznym z raną o charakterze piodermii zgorzelinowej został udokumentowany na filmie.

Omówiono szczegółowo diagnozę pielęgniarską, zastosowane działania terapeutyczne, działania opiekuńcze, działania profilaktyczno – wychowawcze oraz wnioski.

- **„Czy można bezpiecznie opracować chirurgicznie ranę przewlekłą w środowisku domowym - za i przeciw”** – mgr Sebastian Grądzki (*Miralex Sp. z o. o., Legnica*) omówił genezę powstania kwasu hialuronowego, występowanie w produktach leczniczych i zastosowanie w medycynie, jego skuteczność, efekty leczenia i rodzaje dostępnych preparatów sprzedawanych przez firmę Miralex.  
Kwas hialuronowy jest stosowany między innymi do procesu gojenia ran, w okulistyce, dermatologii estetycznej, reumatologii, ortopedii, ginekologii, radioterapii w celu poprawy jakości życia pacjentów.

Dziękuję za udział w konferencji prelegentom i sponsorom.

Zapraszam na kolejną VII konferencję, która jest zaplanowana w dniu 29.03.2019 roku.